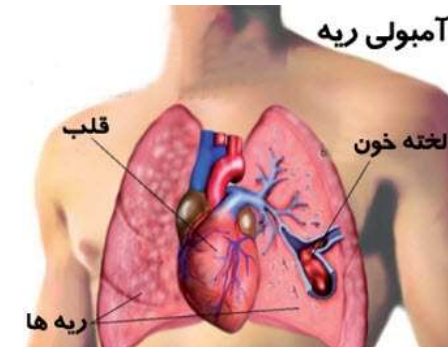

آمبولی ریه چیست؟

آمبولی ریه وجود لخته خون یا چربی و ... (به ندرت) در یکی از شریانهای ریوی است. لخته خون معمولا در ابتدا در یکی از وریدهای عمقی پا یا لگن شکل میگیرد. آمبولی چربی معمولا به دنبال شکستگی استخوانهای دراز ایجاد می شود. لخته خون یا آمبولی چربی از طریق جریان خون به یکی از شریانهای مشروب کننده بافت ریه رسیده و در آنجا مستقر می شود. این پدیده باعث انسداد رگ مزبور و در نتیجه کاهش اکسیژن رسانی و گاهی تخریب بافت ریه می گردد.

علل

افزایش انعقاد پذیری، آسیب به دیواره رگ و کاهش سرعت جریان خون در رگ ایجاد می شود.

علائم شایع

- تنگی نفس - تند تند نفس کشیدن - قطع ناگهانی نفس
- درد قفسه سینه
- سرفه گاهی همراه با خلط خونی

- تب خفیف

- تندی ضربان قلب و سیانوز و کبودی بدلیل افت اکسیژن خون
- قبل از بروز علائم فوق ممکن است تورم و درد در پاها وجود داشته باشد.

عوامل افزایش دهنده خطر

- سن بالای ۶۰ سال
- نشستن در یک وضعیت ثابت به مدت طولانی مثلا طی مسافرت با ماشین یا هواپیما
- استراحت طولانی در بستر در اثر بیماری
- چاقی
- افزایش غلظت خون
- بارداری و مصرف قرص های ضد بارداری
- شکستگی استخوان
- استعمال دخانیات
- بیماریهای قلبی
- جراحی به خصوص جراحی ناحیه لگن
- زایمان
- سرطان

تشخیص

علاوه بر معاینات بالینی، بررسی های تشخیصی شامل: رادیوگرافی قفسه سینه، سی تی آنژیوگرافی ریه، نوار قلب، اکو کاردیوگرافی، اسکن ریه، آزمایشات خون

پیشگیری

۱- از استراحت طولانی مدت در بستر طی بیماریها خودداری کنید. پس از جراحی هر چه سریعتر حرکت اندامهای تحتانی و

راه رفتن را شروع کنید. در طی دوران نقاهت بیماریها از جوراب کشی یا باند کشی استفاده کنید.

۲- خودداری از استعمال دخانیات

۳- در طول سفر هر ۲-۱ ساعت مدتی ایستاده و راه بروید

۴- حفظ وزن ایده آل

۵- اجتناب از آسیب و ضربه زدن به بدن به خصوص در پاها و لگن

۶- قطع مصرف سیگار

درمان دارویی

شامل استفاده از داروهای ضد انعقاد مثل: هپارین، انوکساپارین (کلگزان)، وارفارین، ریواروکسابان، آکسابین و ...

درمان غیر دارویی

الف- یک صافی در داخل ورید اجوف تحتانی (ویدی که خون را از اندامها به سمت قلب باز می گرداند) گذاشته می شود. این ابزار خونی را که به قلب و بعد به ریه برمی گردد را صاف کرده و لخته را نگه داشته و از آمبولی پیشگیری می کند از این روش در موارد خاص استفاده می شود.
ب- برداشتن لخته از رگ مسدود شده.

دانشگاه علوم پزشکی شیراز

مرکز آموزشی درمانی شهید دکتر فقیهی

آمبولی ریه

ویژه آموزش به بیمار

تهیه کننده:

فرشید ابراهیم پور - کارشناس پرستاری

تأیید کننده:

دکتر لیلا ظهیری

(متخصص داخلی - فوق تخصص بیماریهای ریه و

مراقبت های ویژه)

منابع:

- پرستاری بیماریهای تنفس داخلی جراحی برونر

سودارت ۲۰۲۱

- <http://www.NHS.uk>
- <https://en.wikipedia.com>
- www.irted.com

تابستان ۱۴۰۴

EDU-PT-06/B

- تشدید تورم و درد ساق پا (به خصوص در صورتیکه انگشت شصت پا را به طرف عقب بکشید درد عضله ساق پا بیشتر می شود).

چند نکته در بیماری که داروهای ضد انعقاد مصرف می کنند

- داروها را طبق نظر پزشک مصرف کنید.

- در صورت مصرف وارفارین، آزمایشات INR,PT را به طور مرتب چک کنید.

- بسته به عوامل خطرزا ممکن است ۳ تا ۶ ماه و گاهی تا رفع عامل خطر اصلی و یا تا پایان عمر داروی ضد لخته مصرف کنید.

- بیمارانی که آمبولی عفونی دارند لازم است که آنتی بیوتیکها را به موقع مصرف کنند و نیازی به داروهای ضد انعقاد ندارند.

- به علت تداخلات دارویی در افرادی که داروهای ضد انعقاد مصرف می کنند (نظیر آسپرین یا وارفارین) از مصرف خودسرانه داروهای دیگر پرهیز کنید.

در صورت بروز موارد زیر در طول درمان به

پزشک خود مراجعه کنید

- هر گونه علائم خونریزی از بدن نظیر: کبود شدن نواحی مختلف پوست، خون مردگی در پوست، استفراغ خونی، ادرار خونی، خونریزی از لثه و بینی، مدفوع سیاه رنگ، خونریزی غیر طبیعی در بین دو سیکل عادت ماهانه.

- درد قفسه سینه

- سرفه همراه با خلط خونی

- کوتاهی و تنگی نفس

- تپش قلب